

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

KONEČNÉ ZNENIE
A6-0039/2005

11.2.2005

SPRÁVA

o Európskom akčnom pláne pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo
(2004/2202(INI))

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Spravodajkyňa: Marie-Hélène Aubert

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
EXPOSE DES MOTIFS	10
POSTUP	14

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o Európskom akčnom pláne pre ekologické potraviny a poľnohospodárstvo (2004/2202(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Európskej komisie s názvom „Európsky akčný plán pre ekologické potraviny a a poľnohospodárstvo“ (KOM(2004)0415) a jeho prílohu (SEC(2004)0739),
 - so zreteľom na závery Európskej rady z Göteborgu z 15. a 16. júna 2001,
 - so zreteľom na závery Európskej konferencie o rozvoji vidieka, ktorá sa konala v Salzburgu 12. novembra 2003,
 - so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 2092/91 z 24. júna 1991 o ekologickej výrobe poľnohospodárskych výrobkov a príslušných označeniach poľnohospodárskych výrobkov a potravín¹, so zreteľom na uznesenie z 18. decembra 2003 o koexistencii geneticky modifikovaných kultúr a tradičných a ekologických kultúr²,
 - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A6-0039/2005),
- A. keďže ekologické poľnohospodárstvo sa stalo v Európskej únii silne sa rozvíjajúcim odvetvím s rozširujúcou sa výrobou z dôvodu dopytu zo strany spotrebiteľov a stále narastajúcej ponuky výrobcov,
- B. keďže tento spôsob výroby výrazne prispieva k multifunkčnosti európskeho poľnohospodárstva, pretože zabezpečuje zdravú a kvalitnú výrobu a zároveň garantuje znižovanie znečistenia životného prostredia, trvalé zachovanie a využívanie biodiverzity, ochranu obrábanej pôdy ako aj zachovanie, ba dokonca vytváranie pracovných miest,
- C. keďže v EÚ 15 štátov rozloha poľnohospodárskej pôdy, ktorá sa využíva ekologickým spôsobom vzrástla v rokoch 1985 až 2002 o 0,1 až 3,3% a obrat ekologických potravín sa odhaduje na 11 miliárd eur na európskej úrovni a 23 miliárd eur na svetovej úrovni,
- D. keďže pred rokom 1992 sa ekologické poľnohospodárstvo rozvíjalo iba vďaka iniciatíve poľnohospodárov a podpore zainteresovaných občanov a až od uvedeného roku ho začala Európska únia podporovať v rámci agro-environmentálnej politiky,
- E. keďže nariadenie (EHS) č. 2092/91 je založené na podpore predaja a na kritériách kontroly výroby a uvádzania na trh, ktoré už boli predtým vypracované zodpovednými združeniami ekologických poľnohospodárov;

¹ Ú. v. L 198 z 22.7.1991, str. 1

² Texty prijaté od tohto dátumu, P5_TA(2003)0600.

- F. keďže podľa poslednej reformy SPP výška podpory ekologického poľnohospodárstva závisí od celkovej sumy zdrojov z druhého piliera SPP ako i od časti povinne vyhradenej na tento spôsob produkcie;
- G. so zreteľom na špeciálne charakteristiky ekologického poľnohospodárstva, nie len čo sa týka environmentálnych požiadaviek na jeho prevádzku, ale tiež pokiaľ ide o:
- a) jasnú potrebu predávať výrobky prostredníctvom krátkych distribučných kanálov,
 - b) stále vysoké ceny konečných výrobkov,
 - c) dodržiavanie environmentálnych a zdravotných predpisov, ktoré musia spĺňať aj drobní poľnohospodári a spracovateľské malé a stredné podniky,
 - d) rozšírenie ekologickej výroby na ostatné osobitné odvetvia, ako je chov hospodárskych zvierat a vinohradníctvo, čo sú všetko aspekty, ktoré si vyžadujú osobitné zaobchádzanie na regulačnej a finančnej úrovni, na inom základe ako tradičná výroba,
- H. keďže existujú veľké odlišnosti v spôsobe, ako členské štáty podporujú ekologické poľnohospodárstvo a keďže tieto odlišnosti je potrebné redukovať v rámci európskeho akčného programu na podporu ekologického poľnohospodárstva,
- I. keďže možná kontaminácia geneticky modifikovanými organizmami má mimoriadny význam pre ekologické poľnohospodárstvo, najmä pokiaľ ide o opatrenia na usporiadanie koexistencie transgénových a ekologických kultúr.

Rozvoj trhu s ekologickými potravinami a vývoj noriem (kroky 1 - 3)

1. víta skutočnosť, že Komisia uznáva, že ekologické poľnohospodárstvo hrá dôležitú úlohu v rámci cieľov novej SPP, tak ako boli zadefinované v dohode z Luxemburgu v júni 2003. Berie na vedomie, že Komisia nepovažuje za potrebné vyčleniť personálne alebo finančné zdroje v rámci rozpočtu Európskej únie a víta prístup založený na dopyte, ktorý zvolila Komisia na stimulovanie ekologického poľnohospodárstva,
2. domnieva sa, že:
 - a) opatrenia na podporu informačných a propagačných akcií sú potrebné, ak zohľadňujú skúsenosti profesionálnych organizácií z tohto odvetvia, zákonodarstvo a programy členských štátov. Zoskupenia výrobcov a družstvá musia hrať osobitnú úlohu pri správnom riadení výroby ale rovnako aj pri správnom riadení v súvislosti s uvádzaním výrobkov a ekologických potravín na trh. Takisto môžu prispieť k zabezpečeniu kvalitnej výroby ako aj pri spracovaní a uvádzaní výrobkov na trh, buď priamou distribúciou alebo cez obchodné reťazce a zabezpečiť tak pridanú hodnotu pre vlastných výrobcov,
 - b) Komisia by svoje propagačné akcie mala založiť na prieskumoch trhu a dôsledkoch procesu koncentrovania obchodu s biovýrobkami, pričom osobitnú pozornosť by mala venovať veľkodistribúcii,

- c) akcie zamerané na informovanie spotrebiteľov a osobitne na deti a mládež je potrebné integrovať a kombinovať s informačnými programami týkajúcimi sa environmentálnej a výživovej hodnoty ekologických výrobkov. Propagačné akcie by sa mali sústrediť na verejné jedálne, s osobitnou pozornosťou na jedálne školských zariadení. Propagáciu ekologických výrobkov je potrebné posilniť v rámci ad hoc programov Spoločenstva vo vnútri a mimo Európskej únie,
- d) pri všetkých propagačných akciách zhrnutých pod názvom „krok 1“ by Komisia mala rovnako špecifikovať a zdôrazňovať environmentálne výhody ekologického poľnohospodárstva a výhody, ktoré predstavuje tento typ výrobkov pre ľudské zdravie,
- e) malovýrobcovia a malé a stredné podniky pôsobiace v potravinárskom odvetví by mali prednostne profitovať z týchto krokov, a to o to viac, nakoľko sú zapojené do regionálnych postupov, na ktorých sú zúčastňujú viacerí partneri,
- f) rozvoj vnútorného trhu s ekologickými, potravinovými a inými výrobkami bude mať za následok ujednotenie spôsobov výroby týchto potravín, pričom je samozrejme potrebné zohľadniť osobitosti a tradičné spôsoby výroby v rámci jednotlivých regiónov. Tento rozvoj prispeje k homogenizácii kontrol, ako aj k homogénnemu fungovaniu národných certifikačných orgánov pre ekologické výrobky, k odstráneniu prekážok pri uvádzaní na trh a k lepšiemu informovaniu európskych spotrebiteľov. Logo Spoločenstva by malo byť doplnené o informáciu týkajúcu sa lokálneho a regionálneho pôvodu výrobkov,
3. víta úmysel Komisie pokračovať v harmonizácii európskych noriem pre ekologické výrobky a ekologickú výrobu, ktorá umožní dobré fungovanie jednotného trhu a odstráni nezrovnalosti v hospodárskej súťaži a zabezpečí absolútne voľnú výmenu ekologických výrobkov na celom území Európskej únie. Domnieva sa, že prísnejšie národné normy platné v niektorých členských štátoch by nemali zabrániť tomu, aby sa ekologické výrobky z iných členských štátov mohli v týchto členských štátoch voľne predávať ako certifikované ekologické výrobky,
4. uznáva nezanedbateľnú úlohu internetu ako nástroja na šírenie a propagáciu ekologického poľnohospodárstva a domnieva sa, že je mimoriadne dôležité, aby sa informácie šírili medzi zúčastnenými aktérmi. Následne preto navrhuje, aby sa vyvinulo značné úsilie v oblasti prenosu technológie, ktorá je už k dispozícii. Okrem toho žiada Komisiu, aby sa takisto vypracovali vzdelávacie akcie podporované Spoločenstvom (nad rámec toho, čo je uvedené v kroku 6 určenom pre členské štáty) pre poľnohospodárov a výrobcov, ktorí by svoju tradičnú výrobu chceli transformovať na ekologickú výrobu,
5. domnieva sa, že je vhodné viac harmonizovať súťažné podklady, najmä v oblasti živočíšnej výroby,
6. domnieva sa, že Komisia by do svojho návrhu na vypracovanie akčných plánov v členských štátoch na národnej, regionálnej alebo lokálnej úrovni mala zahrnúť aj produkciu osív pre ekologické poľnohospodárstvo a podporu pre školy, ktoré sa špecializujú na pestovanie rastlín prispôbených ekologickému poľnohospodárstvu,
7. pripomína, že Parlament v rámci rozpočtového postupu na rok 2005 výslovne zahrnul akčný plán do rozpočtového riadku o opatreniach na propagáciu (05 08 05 01) a domnieva sa, že navýšenie prostriedkov v tomto riadku by sa mohlo naplánovať na rok

2006, v nadväznosti na analýzu potrieb členských štátov,

8. domnieva sa, že akčný plán musí zahŕňať odporúčanie, aby rozvojová pomoc a vhodná podpora predaja napomáhali výrobe a predaju ekologických výrobkov, tak aby tento akčný plán nadobudol globálny rozmer,

Štátna pomoc pre ekologické poľnohospodárstvo (kroky 4-6)

9. považuje za podstatné, aby kroky a podpora naplánovaná v rámci predpisov pre rozvoj vidieka boli jasnejšie zadefinované, pokiaľ ide o ekologickú výrobu, aby bolo možné propagovať tento spôsob výroby vo všetkých členských štátoch. Z tohto pohľadu je vhodné pozorne sledovať dynamiku uplatňovania nového programu FEADER pre rozvoj vidieka v členských štátoch,
10. zdôrazňuje potrebu podporovať štátnu pomoc pre ekologické poľnohospodárstvo a priemyselné odvetvia spojené s ekologickou výrobou, zavádzaním kvalitných systémov,
11. domnieva sa, že uprednostnené zavádzanie ekologického poľnohospodárstva najmä v citlivých oblastiach, nenaruší rovnováhu v ponuke ekologických výrobkov. Preto by sa transformácia na ekologické poľnohospodárstvo mala podporovať v súlade so zistenými možnosťami odbytu,
12. domnieva sa, že hygienické a zdravotné normy platné pre spracovateľské malé a stredné podniky, najmä v mliekarenskom a mäsiarenskom odvetví, je potrebné upresniť v rámci systému výnimiek platných pre spracovateľské závody,
13. usudzuje, že akčný plán by mal jasne stanoviť prínos ekologického poľnohospodárstva do takých oblastí ako sú smernica o dusičnanoch, smernica Natura 2000, vodná politika, podpora biodiverzity, ako aj jeho prínos v oblasti zamestnanosti,
14. domnieva sa, že Komisia by mala venovať osobitnú pozornosť situácii ekologického poľnohospodárstva v nových členských štátoch, najmä pokiaľ ide o zamestnanosť a hospodárstvo vo vidieckych oblastiach,

Výskum (krok 7)

15. navrhuje, aby sa v rámcovom programe európskeho výskumu prioritne uvádzali ekologické poľnohospodárstvo ako spôsob výroby a koexistencia ekologických výrobkov na jednej strane a bežných kultúr a geneticky modifikovaných organizmov na strane druhej, tak ako aj hodnotenie vplyvu technológií ohrozujúcich túto výrobu, pričom by tu bol zahrnutý aj ekologicky orientovaný výskum v oblasti výberu, a to tak v prípade pestovaných druhov ako aj chovných zvierat,
16. s ľútosťou konštatuje, že predložený akčný plán neobsahuje žiadny konkrétny krok na podporu výskumu, ktorý by prekračoval rámec všeobecného vyhlásenia „o posilnení výskumu týkajúceho sa ekologického poľnohospodárstva“. V tomto zmysle vyzýva Komisiu, aby upresnila definíciu týchto nástrojov:
 - a) podporou pre vypracovanie osobitných štúdií, analýz a štatistík o jednotlivých

aspektoch ekologického poľnohospodárstva,

b) rozšírením štúdií v oblasti výroby krmív pre ekologický chov zvierat,

c) zapojením nových technológií do rozvoja ekologického poľnohospodárstva,

d) zostavením a uverejnením výskumných štúdií a prác v celoeurópskom rámci, ktoré boli realizované v jednotlivých členských krajinách v súvislosti s ekologickým poľnohospodárstvom, atď.,

e) žiada, aby tieto výskumy zohľadňovali systematické kroky ekologického poľnohospodárstva (celkový alebo holistický prístup) s osobitným zreteľom na výskumné akcie realizované na mieste,

Normy a inšpekcie (kroky 8-21)

17. víta zavedenie pokrokovejších noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat ale zdôrazňuje, že ho bude musieť sprevádzať aj podpora investícií, nakoľko ich zavedenie si môže často vyžadovať nákladné práce na prestavbu alebo stavbu nových chovných zariadení. Paralelne bude potrebné navrhnuť aj úsporné riešenia (slamený filter, usadzovacia nádrž, atď.),
18. podporuje návrh Komisie týkajúci sa kroku 9 o zabezpečení integrity ekologickej výroby na základe posilnenia noriem a zachovania konečných termínov stanovených pre prechodné obdobia, žiada však preskúmanie osobitných prípadov, s ktorými je možné sa stretnúť v oblasti chovu, a v prípade ktorých by nepredĺženie termínov pri zavedení zvierat, ktoré nie sú z ekologického chovu, znamenalo prekážku pri obnove a zachovaní niektorých domácich plemien, ktorým už v niektorých členských štátoch hrozí vyhynutie,
19. ľutuje, že v súvislosti s výmenou tradičných miestnych druhov osív alebo tých druhov, ktoré sa už v registri neuvádzajú, Komisia zatiaľ stále nenavrhol riešenie, ktoré by poľnohospodárom poskytlo voľnosť konania a umožnilo dodržiavať zdravotné požiadavky vzťahujúce sa na semená, kritériá pre čistotu druhu a mieru klíčivosti v súlade s platnou legislatívou,
20. domnieva sa, že v záujme zabezpečenia spoľahlivosti ekologických výrobkov by Komisia mala kontrolovať, či si členské štáty plnia povinnosť dozoru nad súkromnými a štátnymi subjektmi a v prípade priestupkov by ich mala postihovať. Komisia by za týmto účelom mala vypracovať ročný zoznam správ predložených členskými štátmi a informovať Parlament,
21. povzbudzuje Komisiu, aby rozšírila piaty aspekt kroku 10 a upresnila, akým spôsobom chce dosiahnuť príslušný cieľ spočívajúci v zlepšení environmentálnych noriem, ktoré sa vzťahujú na ekologické poľnohospodárstvo,
22. schvaľuje vytvorenie skupiny nezávislých expertov navrhované v kroku 11, ktorá by sformulovala technické názory za podmienky, že príslušné osoby, to jest poľnohospodári, spracovateľské podniky a spotrebitelia budú riadne prizvaní,
23. domnieva sa, že nie je možné, aby otázka geneticky modifikovaných organizmov bola v akčnom pláne skúmaná len na základe prahových hodnôt. Komisia musí uviesť, čo má v

úmysle podniknúť v oblasti koexistencie medzi transgénovými a ekologickými kultúrami. V každom prípade musí byť jasné, že v prípade kontaminácie, aj keď len náhodnej, finančnú zodpovednosť ponosú výlučne osoby nelegálne obchodujúce s geneticky modifikovanými organizmami a nie celé poľnohospodárske odvetvie. Žiada, aby sa v oblasti geneticky modifikovaných organizmov uplatňovali tie isté predpisy pre výrobky zo Spoločenstva ako pre dovezené výrobky,

24. kladie si otázku o správnosti kroku 17 uvedenom v akčnom pláne Spoločenstva, ktorý predpokladá previesť systém akreditácie kontrolných orgánov na nezávislú medzinárodnú organizáciu a žiada, aby táto dôležitá etapa, ktorá zabezpečuje legitímnosť európskej výroby ekologického poľnohospodárstva vo vzťahu k európskym občanom, bola vždy pod kontrolou Komisie a členských štátov,
25. navrhuje, aby všetky rozsudky týkajúce sa podvodov v súvislosti s kvalitou ekologického výrobku alebo ekologickej výroby, boli k dispozícii v celej Európskej únii, aby bolo možné zabrániť tomu, ako sa to už stalo v minulosti, že odsúdený podvodník môže nájsť nový certifikačný orgán a získať od neho certifikát, alebo odísť z jedného členského štátu do druhého a začať opäť podvodne podnikáť, alebo aby sa zabránilo tomu, že zástupcovia odvetvia nemajú možnosť sa dozvedieť o jeho podvodníckej minulosti,
26. zdôrazňuje skutočnosť, že definícia ekologického poľnohospodárstva sa nemá týkať len spôsobu výroby ale aj celkových poľnohospodárskych postupov, ktoré zabezpečujú ochranu životného prostredia a biodiverzity a umožňujú výrobu zdravých a kvalitných potravín. Je dôležité presadiť túto definíciu ekologického poľnohospodárstva v medzinárodnom meradle, aby bolo možné chrániť osobitné postavenie odvetvia ekologického poľnohospodárstva v rámci medzinárodných obchodných výmen,
27. ľutuje, že Komisia nepredložila konkrétne finančné opatrenia v súvislosti s organizáciou odvetví a žiada, aby sa poskytla podpora, najmä finančná, v rámci štruktúrovania výroby, spracovania a uvedenia na trh,
28. rozhodnú podporu pri uvádzaní jeho výrobkov na trh a pri ich distribúcií. Vyzýva Komisiu, aby predložila konkrétnejšie návrhy v tejto oblasti, so zreteľom na to, že:
 - a) je potrebné čeliť aktuálnemu problému v súvislosti s vysokými cenami ekologických výrobkov,
 - b) je potrebné podporovať zameranie ponuky na ekologickú výrobu,
 - c) zoskupenie do družstiev a vytváranie organizácií ekologických výrobcov môže zohrať dôležitú úlohu v tom, že sa uľahčí uvádzanie výrobkov na trh cez spoločné kanály,
 - d) výstavba rozsiahleho trhu umožňujúceho dlhé kanály uvádzania na trh a následne dodatočné environmentálne náklady (spracovanie, konzervácia, preprava), nie je so zreteľom na charakter ekologickej výroby najvhodnejším systémom, preto by bolo vhodné podporiť kratšie distribučné kanály, ktoré by nepochybne mali za následok lepšiu distribúciu, prístupnejšie ceny, ľahšie zistenie pôvodu a ľahšiu kontrolu potravín.

29. poveruje svojho predsedu, aby to uznesenie postúpil Rade a Komisii.

EXPOSE DES MOTIFS

Introduction : un succès grandissant mais fragile

L'agriculture biologique occupe désormais une place à part entière dans le paysage agricole européen. Si, en 1985, les surfaces qui lui étaient consacrées ne dépassaient pas 100 000 hectares pour un peu plus de 6 000 exploitations, quinze ans plus tard, ce sont 4,4 millions d'hectares et 150.000 exploitations qui relèvent de l'agriculture biologique. Avec ce formidable essor, on ne peut donc plus considérer l'agriculture biologique comme une simple niche sympathique réservée à quelques consommateurs originaux. Même si de grandes différences existent, le "bio" occupe dans certaines régions et dans certains secteurs une place déterminante, c'est notamment le cas en Allemagne où 80 % des aliments pour bébé sont biologiques. Aujourd'hui, les bienfaits de l'agriculture biologique sont ainsi reconnus à tous les niveaux, y compris institutionnels, et c'est une excellente chose.

Ces données, si elles sont encourageantes, ne doivent cependant pas faire illusion. L'agriculture biologique rencontre encore de nombreux obstacles pour s'imposer, comme le démontre le net ralentissement de la croissance constaté ces deux dernières années. Ces difficultés, dues en fait aux spécificités de l'agriculture biologique, se retrouvent tout au long de la filière, de la production à la distribution. Un plan d'action européen en faveur de l'agriculture biologique devrait d'abord avoir pour but d'éliminer ces obstacles.

Lever les difficultés liées à l'agriculture biologique

- Difficultés au stade de la production

Rendements inférieurs, maîtrise technique plus délicate, plus grande sensibilité aux changements climatiques, élevage plus extensif, coûts des intrants, etc. constituent quelques unes des difficultés propres de la production biologique qui expliquent les surcoûts qui en découlent.

- Difficultés au stade de la transformation

Les exigences réglementaires mais aussi la nécessité d'avoir des lignes de production séparées, produits "bio", d'une part, produits conventionnels, d'autre part, entraînent également à ce stade un surcoût.

- Difficultés au stade de la distribution

La vente directe, canal historique pour l'écoulement de produits "bio" ne peut être une réponse suffisante et durable pour développer la commercialisation de ces produits. Si, aujourd'hui les magasins spécialisés se développent un peu partout en Europe, ils se concentrent essentiellement dans les centres urbains et s'adressent surtout à une population plutôt privilégiée acceptant, par un acte citoyen, de payer plus pour des produits ayant un impact positif sur l'environnement. Si la grande distribution permet de toucher un public beaucoup plus large, la vente de produits "bio" s'y heurte à plusieurs obstacles : prix élevé, traçabilité, garantie d'approvisionnement, puissance commerciale de ces grands groupes face à la faiblesse organisationnelle des producteurs biologiques, etc.

Un Plan d'Action aux objectifs louables mais trop peu ambitieux

Le Plan prévoit 21 actions qui s'articulent autour de trois priorités :

- un développement du marché des denrées alimentaires biologiques fondé sur l'information et une plus grande sensibilisation des consommateurs. Il s'agit comme le souligne la Commission "d'attacher une plus grande importance aux attentes des consommateurs".
- une efficacité accrue de l'aide publique en faveur de l'agriculture biologique,
- une amélioration et un renforcement des normes communautaires applicables à l'agriculture biologique et des exigences concernant l'importation et l'inspection, la Commission partant du constat que les échanges de produits biologiques sont entravés par la grande diversité des normes.

Alors que certains Etats membres, comme le Luxembourg, la Suède ou l'Allemagne, fixent des objectifs à atteindre, en terme de pourcentage de part de marché ou de surface agricole utile (SAU), la Commission n'adopte pas malheureusement une telle attitude volontariste et choisit comme approche de faire confiance au marché pour le développement de l'agriculture biologique. On peut toutefois se demander s'il est réaliste de croire que l'on pourra avoir une augmentation des parts de marché en faveur des produits biologiques uniquement en mettant en avant les avantages environnementaux de ceux-ci.

Les campagnes d'informations et de sensibilisation sont nécessaires, notamment pour permettre aux consommateurs de s'y retrouver face à la multiplication de labels, qu'ils soient "bio" ou non. Toutefois, aussi bonnes soient-elles, ces campagnes parviendront-elles à modifier profondément, à elles seules, les habitudes d'achat des consommateurs ? Le prix et la disponibilité constituent en fait les deux variables qui vont le plus jouer sur le comportement d'achat des consommateurs. Selon une étude menée par l'Agence Bio sur la perception et la consommation de produits biologiques en France, 56% des Français n'ayant pas acheté de produits bio citent le prix trop élevé comme raison de non-achat. Mais, un autre facteur de poids pourrait influencer la consommation à la hausse. En effet, 87% des consommateurs et acheteurs réguliers disent qu'ils consommeraient davantage de produits bio s'ils étaient plus facilement disponibles dans leurs magasins habituels.

Même s'il a tendance à se réduire, le différentiel de prix avec les produits conventionnels demeure important. Comme la Commission elle-même le reconnaît, l'agriculture biologique n'assure pas seulement la production de denrées mais joue également un rôle plus large, environnemental et sociétal. Dès lors, si les consommateurs désireux d'acquérir des produits biologiques sont prêts à payer plus cher pour la qualité de leurs produits bio, il appartient à la collectivité de rémunérer la fonction environnementale et sociétale jouée par l'agriculture biologique. Il y a donc lieu de s'interroger sur la pertinence de la répartition de certaines primes versées aux producteurs. Ainsi, dans le Plan d'action, on souligne la nécessité d'accorder aux exploitants pratiquant l'agriculture biologique les mêmes possibilités que celles accordées aux agriculteurs traditionnels en ce qui concerne l'aide aux investissements. Toutefois un tel traitement similaire est-il vraiment équitable quand on sait que les investissements pour la production biologique peuvent se révéler souvent plus coûteux ?

Par ailleurs, la réforme de la Politique Agricole commune adoptée en 2003 n'a pas mis un terme ni aux injustices flagrantes ni à la concentration et à l'industrialisation de la production agricole. Tout en prônant l'éco-conditionnalité, elle continue en effet à opter pour une approche ultra-libérale ayant pour but la baisse continue des prix. Il faudra donc bien revenir sur l'organisation du premier pilier de la PAC, de façon à ce qu'il ne se trouve pas en

contradiction avec les objectifs du deuxième pilier, où s'inscrit le développement de l'agriculture biologique.

Ce sont donc les Etats membres qui sont encouragés à mettre l'accent sur l'agriculture biologique dans leurs programmes de développement rural. Mais en l'absence d'un cadre budgétaire clair ou de normes précises pour appuyer la production bio, une telle exhortation se traduira-t-elle dans les faits ? Ne risque-t-on pas dès lors de voir apparaître une politique à deux vitesses, avec uniquement des pays riches qui se paieront le "luxe" de soutenir leur agriculture biologique, s'ils le veulent bien, alors que les autres porteraient leur choix vers d'autres secteurs ? Ceci pourrait notamment être le cas dans les nouveaux Etats membres où l'agriculture biologique est beaucoup moins développée qu'au sein des Quinze, à l'exception de la République tchèque et de la Hongrie. Pourtant, le développement de l'agriculture biologique, créatrice d'emplois, respectueuse des territoires et des ressources naturelles, représente un intérêt certain pour préserver une agriculture familiale durable dans ces pays, au moment où l'intégration, qu'on peut pressentir comme brutale, dans le grand marché européen comporte bien des risques pour des milieux ruraux trop fragilisés.

La disponibilité était l'autre facteur cité par les consommateurs. Si, pour répondre à ces attentes, une meilleure distribution est nécessaire, cela suppose une augmentation de l'offre. Cela pourrait se faire par une augmentation des surfaces consacrées à l'agriculture biologique et/ou par une amélioration des rendements. Pour pouvoir surmonter les obstacles inhérents à ce type de production, des programmes de recherche spécifiques doivent être mis en place. Or, force est de constater que l'agriculture biologique est un peu le parent pauvre de la recherche européenne surtout si on compare les efforts dans ce domaine à ceux entrepris pour la biotechnologie. Dès lors, se contenter de "renforcer la recherche", tel que cela est indiqué dans le Plan d'action, est insuffisant. La recherche destinée à l'agriculture biologique, tant au niveau de la production que de la transformation, doit devenir une priorité de la recherche européenne.

Un autre point fondamental pour le développement de l'agriculture biologique réside dans l'établissement d'une législation européenne claire en matière d'OGM. Ceci est particulièrement vrai en ce qui concerne l'épineux problème de la coexistence. Dans ce cas précis, le coût et la responsabilité des clarifications doivent incomber aux producteurs d'OGM. Il est hors de question que cette charge soit supportée par l'ensemble du monde agricole et en particulier par les producteurs biologiques.

Conclusion : Faire de l'agriculture biologique le fer de lance de l'agriculture durable, et non un créneau sectoriel aux visées limitées.

Ce Plan d'Action européen, était attendu de longue date et le moins que l'on puisse en dire est que la déception est à la mesure de l'attente. Ce Plan se caractérise en effet par très peu de mesures concrètes et encore moins contraignantes, et surtout par un manque total d'ambition.

Il illustre assez bien le double discours tenu par la Commission européenne à l'égard de la production biologique. D'une part, elle ne cesse de mettre en avant les vertus de ce type de production mais, d'autre part, elle n'agit pas concrètement pour en favoriser le développement, l'organisation du premier pilier de la PAC restant par ailleurs assez contradictoire avec l'approche biologique.

Ainsi - malgré quelques idées intéressantes comme le développement de l'alimentation biologique dans la restauration collective ou la nécessaire harmonisation des cahiers des charges - et en l'absence de moyens financiers, de ressources humaines adéquates et d'un quelconque calendrier, quel va être l'impact réel de la plupart de ces 21 points ? Pour ne prendre qu'un exemple, les prix du bio étant particulièrement attractifs, la crainte de voir se développer des fraudes est bien réelle. Sans moyens adéquats, les contrôles risquent d'être inefficaces, ce qui risque de saper la confiance des consommateurs alors que celle-ci constitue un élément clé dans le processus d'achat de produits biologiques.

Par ailleurs, ce Plan aurait dû être l'occasion de réduire les disparités entre les soutiens accordés à l'agriculture biologique et ceux destinés à l'agriculture conventionnelle. Laisser aux Etats membres toute la faculté de promouvoir ou pas le développement de la production biologique dans le cadre de leur programme de développement rural, c'est courir le risque de voir apparaître une agriculture biologique à deux vitesses, et d'aggraver les distorsions de concurrence déjà préjudiciables. L'agriculture biologique mérite mieux que des mesures d'encouragement pour un créneau sectoriel dont les visées seraient limitées. Elle devrait plutôt devenir le fer de lance d'une agriculture vraiment durable à l'échelle européenne, et c'est ce à quoi devrait contribuer résolument le Parlement européen.

POSTUP

Názov	Európsky akčný plán v oblasti biologickej výživy a poľnohospodárstva		
Referečné čísla	2004/2202(INI)		
Základ v rokovacom poriadku	čl. 45		
Gestorský výbor dátum súhlasu s pridelením	AGRI18.11.2004		
Výbor(-y) požiadaný(-é) o stanovisko dátum pridelenia	ENVI18.11.2004		
Bez predloženia stanoviska(-ísk) dátum rozhodnutia	ENVI 30.11.2004		
Rozšírená spolupráca dátum pridelenia	-		
Návrh(-y) uznesenia obsiahnutý(-é) v správe	-		
Spravodajkyňa dátum vymenovania	Marie-Hélène Aubert21.9.2004		
Predchádzajúci spravodajca(-ovia)			
Prerokovanie vo výbore	22.11.2004	10.1.2005	3.2.2005
Dátum schválenia pozmeňujúcich návrhov	3.2.2005		
Výsledok konečného hlasovania	za: 33 proti: 0 zdržal(i) sa: 1		
Poslanci prítomní na konečnom hlasovaní	Filip Adwent, Marie-Hélène Aubert , Katerina Batzeli, Sergio Berlato, Thijs Berman, Giuseppe Castiglione, Joseph Daul, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Duarte Freitas, Jean-Claude Fruteau, María Esther Herranz García, María Isabel Salinas García, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, Albert Jan Maat, Diamanto Manolakou, Mairead McGuinness, Neil Parish, Rosa Miguélez Ramos, Agnes Schierhuber, Czesław Adam Siekierski, Csaba Sándor Tabajdi, Marc Tarabella, Witold Tomczak, Kyösti Tapio Virrankoski, Janusz Wojciechowski,		
Zástupcovia prítomní na konečnom hlasovaní	Herbert Bösch, Gábor Harangozó, Wiesław Stefan Kuc, Jan Mulder, Karin Resetarits,		
Zástupcovia (čl. 178 ods. 2) prítomní na konečnom hlasovaní			
Dátum predloženia – A6	11.2.2005	A6-0039/2005	
Poznámky	...		